

LÄNSSTYRELSEN
GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

Miljöavdelningen
Kulturmiljöenheten
Tomas M Larsson
Tel: 031-60 57 91
E-post: tomas.larsson@o.lst.se

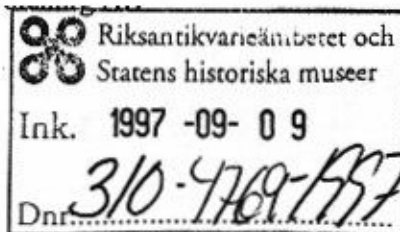
BESLUT
1997-08-25

Diarienummer
221-8013-97

Sid 1(3)

H: Hälso-, sjuk- och socialvård (H 036)
A: Badhus, simhall (A 241)

L 1552

Byggnadsminnesförklaring av fastigheten Haga 3:1, Hagabadet, f d Renströmska badet, Södra Allégatan, Göteborg

BESLUT

Länstyrelsen beslutar med stöd av 3 kap 1 § Lagen (1988:950) om kulturminnen m m att förklara f d Renströmska badet på fastigheten Haga 3:1 i Göteborg för byggnadsminne. Länstyrelsen meddelar samtidigt enligt 2 § samma kapitel följande skyddsföreskrifter:

1. Byggnaden får inte rivas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
2. Ingrepp får inte göras i stomme, rumsindelning och fast inredning med undantag för köksavdelningen, källaren och vindsutrymmena i flyglarna mot Haga Östergata.
3. Interiört får inte dekormålning, färgkulörer respektive kakelbeklädnad förändras i entréhallen mot Södra Allégatan (1), entréhallen mot Haga Östergata (2), Simhallen (3), Simhallens sidorum (4, 5, 6 och 7), Romerska badet (8, 9 och 10), f d dambadet - Philipsonska badet (11), f d herrbadet - Curmanska badet (12), museibadrummet (13) samt f d badrum (14) vilka markerats på bifogade planritningar.
4. Byggnaden skall underhållas så den inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
5. Den till byggnaden hörande förgårdsmarken skall hållas i ett sådant skick att byggnadens utseende och karaktär inte förvanskas.

Om det finns särskilda skäl får Länstyrelsen enligt 3 kap 14 § nämnda lag lämna tillstånd till att byggnadsminnet ändras i strid mot skyddsföreskrifterna.

POSTADRESS:
403 40 Göteborg

BESÖKSADRESS:
Lilla Badhusgatan 2

TELEFON:
031-60 50 00

TELEFAX:
031-60 57 87

POSTGIRO:
95 40 43-6

Enligt 3 kap samma lag gäller detta beslut även om det överklagas.

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos Länsrätten i Göteborgs och Bohus län, se bilaga (Formulär 8).

ÄRENDET

Alltsedan 1970-talet då diskussionerna började om ett bevarande av stadsdelen Haga i Göteborg har det från kulturmiljövårdens sida varit en viktig uppgift att bevara den gamla Renströmska Bad- och Tvättanstalten i stadsdelen. Byggnaden ingår i det för Länsstyrelsen och Göteborgs kommun gemensamma handlingsprogrammet för Hagas förnyelse. Under huvudsakligen 1980-talet har programmets övriga omkring 55 byggnader restaurerats. Under år 1993 togs initiativ för en restaurering av Renströmska badet för att bli återskapa bassängrummen och därmed en av de tidigare funktionerna. Länsstyrelsen har aktivt deltagit från de första planeringsmötena till det att anläggningen togs i bruk i juli 1997. Byggnaden är därmed den sista som färdigställts av de som enligt handlingsprogrammet skulle bevaras.

Ett bevarande av de kulturhistoriska värdena har hela tiden styrt upprustningsarbetena och har gett ett ur kulturmiljövårdens synvinkel mycket gott resultat. Exteriören är bevarad i sin helhet. Stommen har bevarats med undantag av ett fåtal dörrgenombrott och samtliga bassänger har ställts i ordning. Utrymmen som tidigare var omklädningsrum och karbadsavdelningar har sedan länge varit utrymda. De innehåller idag nya funktioner som dock ligger i linje med byggnadens ursprungliga syfte att befrämja hälsa och sundhet. En vandring i byggnaden idag ger möjlighet att förstå den tidigare användningen.

I samband med att restaureringsarbetena gick mot sitt slut aktualiserade Länsstyrelsen en byggnadsminnesförklaring. Förslag till skyddsföreskrifter har upprättats i samråd med Göteborgs stadsmuseum. Skyddsföreskrifterna har remitterats till Byggnadsnämnden och KIGAB och har i sin slutversion godtagits av dessa.

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING

Hagabadet som anläggningen numera kallas utgör genom sin arkitektur, sin funktion och sin placering i staden ett synnerligen viktigt kulturhistoriskt inslag i stadsdelen Haga och i Göteborg. Arkitekturen från 1870-talet visar exteriört på en tidstypisk institutions- och industriarkitektur med sina kolonettförsedda fönster och blindarkader vid murkrönen. Denna arkitektur bevarades trots den brand som härjade byggnaden år 1903. Genom den ombygg-

nad som genomfördes under åren 1903-06 ger interiören huvudsakligen prov på jugendtidens inredning och dekormåleri.

Arkitekt för den ursprungliga byggnaden var Axel Kumlien med stadsarkitekten Victor von Gegerfeldt som medhjälpare vid uppförandet. Anläggningen hade planerats i samråd med den tidens främsta expert i balneologi, dvs läran om bad som sjukdomsbehandling, professor Carl Curman. Ombyggnaden efter branden ritades av arkitekten Wilhelm Klemming som medverkat vid uppförandet av Sturebadet och Centralbadet i Stockholm.

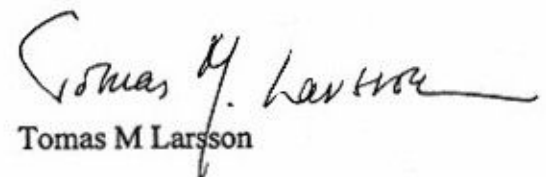
Den ursprungliga bad- och tvättanstalt som byggdes på 1870-talet illustrerar mycket tydligt de bostadsförhållande som rådde i Haga vid den tiden liksom de krafter i samhället som arbetade för en bättre sanitär standard. För "befordran av snyggheten, sundheten och hälsovården" som det heter i Sven Renströms donationsbrev. Hagabadet visar även på badandets sociala funktion för en välbärgad borgarklass. Byggnaden äger härigenom stora social-historiska värden genom att den belyser den tidens bostadsförhållanden och umgängesformer.

Byggnadens historia och utformning finns noggrant redovisad i den kulturhistoriska dokumentation som gjordes inför restaureringsarbetena.

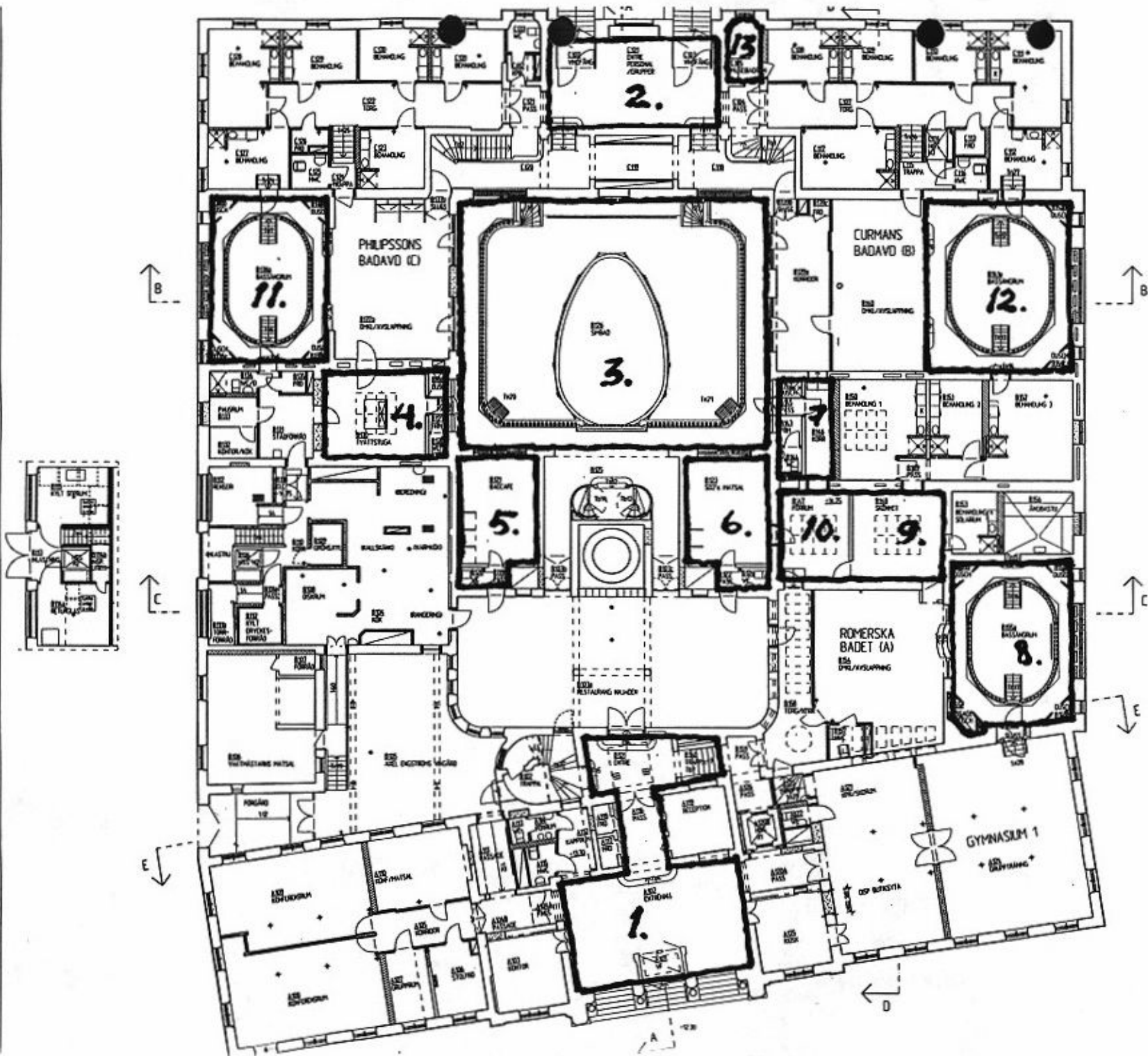
Länsstyrelsen anser en byggnadsminnesförklaring väl motiverad.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Göran Bengtsson. I ärendet har deltagit bitr länsantikvarie Tomas M Larsson, föredragande. I den slutliga handläggningen har länsassessor Margareta Koch och länsantikvarie Jan-Gunnar Lindgren deltagit.

Göran Bengtsson

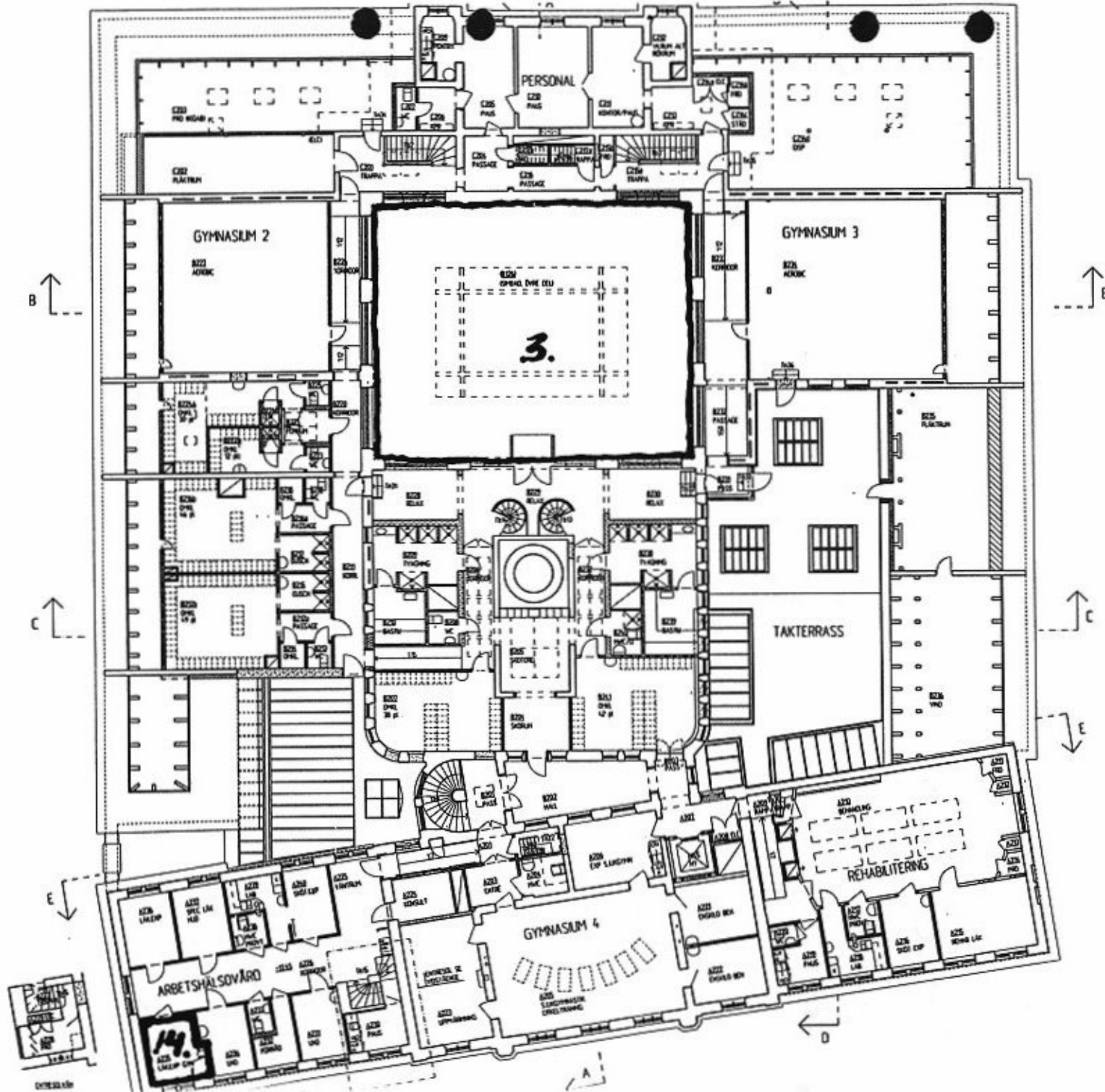

Tomas M Larsson

Kopia
Riksantikvarieämbetet + delg.kvitto
Inskrivningsmyndigheten
Byggnadsnämnden i Göteborgs kommun
Göteborgs stadsmuseum
Kulturmiljöenheten
Akten

1 Mikko Lemmetyinen
 Projekt 1997-08-25
 dnr 221 - 8010-92

ARBESHANDLING		
Hagabgruppen H		
A NYTT ARBETE	B NYTT ARBETE	C NYTT ARBETE
D ÅTERBESÖK	E ÅTERBESÖK	F ÅTERBESÖK
G ÅTERBESÖK	H ÅTERBESÖK	I ÅTERBESÖK
J ÅTERBESÖK	K ÅTERBESÖK	L ÅTERBESÖK
M ÅTERBESÖK	N ÅTERBESÖK	O ÅTERBESÖK
P ÅTERBESÖK	Q ÅTERBESÖK	R ÅTERBESÖK
S ÅTERBESÖK	T ÅTERBESÖK	U ÅTERBESÖK
V ÅTERBESÖK	W ÅTERBESÖK	X ÅTERBESÖK
Y ÅTERBESÖK	Z ÅTERBESÖK	AA ÅTERBESÖK
AB ÅTERBESÖK	AC ÅTERBESÖK	AD ÅTERBESÖK
Hagab projekt 8001 HAGABADET		
Sida 21 av 31		

*(Vilka Lärotygerna
 Avser 1993.08.25
 den 221-8013-53*

nr	titel	nr	titel
ARBETSHANDLING			
Higabgruppen H			
1	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
2	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
3	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
4	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
5	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
6	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
7	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
8	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
9	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
10	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
11	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
12	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
13	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
14	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
15	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
16	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
17	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
18	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
19	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
20	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
21	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
22	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
23	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
24	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
25	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
26	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
27	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
28	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
29	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
30	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
31	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
32	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
33	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
34	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
35	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
36	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
37	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
38	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
39	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
40	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
41	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
42	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
43	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
44	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
45	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
46	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
47	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
48	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
49	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
50	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
51	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
52	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
53	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
54	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
55	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
56	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
57	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
58	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
59	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
60	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
61	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
62	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
63	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
64	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
65	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
66	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
67	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
68	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
69	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
70	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
71	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
72	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
73	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
74	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
75	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
76	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
77	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
78	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
79	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
80	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
81	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
82	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
83	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
84	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
85	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
86	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
87	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
88	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
89	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
90	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
91	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
92	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
93	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
94	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
95	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
96	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
97	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
98	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
99	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25
100	1993-08-25	1993-08-25	1993-08-25